

SVENSKA

SKRIFTLIG DEL

KESKIPITKÄ OPPIMÄÄRÄ
MEDELLÅNG LÄROKURS

16.3.2009

YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA
STUDENTEXAMENSNÄMNDEN

1 TEXTFÖRSTÅELSE

1.1 *Läs texterna 1.1a–1.1d och besvara frågorna 1–25 genom att välja det alternativ som bäst passar in i sammanhanget. Markera dina svar med blyertspenna på den optiska svarsblanketten.*

1.1a Supermarket

Det är en vanlig onsdagseftermiddag på Ica Supermarket i Västerhaninge. En god doft av texmex svävar över butiken. Vid sidan av delikatessdisken står Anna Broberg vid ett litet bord och frestar kunderna med smakprov. – Vill ni smaka på något gott? 5 frågar Anna Broberg två äldre kvinnor som närmar sig med shoppingvagnen. Båda kvinnorna lyser upp och vill gärna smaka. – Är det kyckling? frågar de och blir häpna då de hör att bitarna är gjorda av fisk. De tycker båda att smaken är delikat.

Anna Broberg har arbetat med att servera smakprover i tolv år. 10 Hon säger att arbetet är roligt och omväxlande. En del kunder skyndar visserligen förbi utan att stanna upp, men många tycker att det är roligt med en pratstund. I dagens självbetjäningssaffärer blir vi oftast tilltalade bara i kassan. De flesta som smakar köper faktiskt inte produkten, men produktnamnet stannar kanske kvar 15 i minnet en annan gång.

Erik Larsson är vd på en firma som ordnar produkt demonstrationer. Han berättar att äldre kvinnor är perfekta konsulenter. – De passar till den här typen av uppdrag eftersom kunderna har 20 förtroende för dem. De påminner oss om mamma och kan säga saker med pondus. Men samtidigt säger han att det beror på vilken typ av produkt som ska lanseras. En rakhyvel säljs bäst av en yngre man.

– I framtiden kommer det att ställas högre krav på aktiviteterna i affärerna. En ny produkt har bara sex till åtta veckor på sig att slå 25 igenom. Aktiviteterna kommer också att utvecklas. Redan i dag finns det ljusslingor som upplyser kunderna om att det finns smakprov längre in i butiken, berättar Erik Larsson. Han tror också att många butiker kommer att byggas om. I dag finns frukt, bröd, mjölk m.m. placerade enligt ett visst mönster. Det har visat sig att 30 det lönar sig att placera t.ex. frukt nära ingången, eftersom kunderna reagerar positivt på färgerna. I framtiden kommer affärerna att delas in i avdelningar, t.ex. en avdelning för frukostgrejer eller en för medelhavsmat.

Källa: *Råd och Rön* 2/2007

1.1b Den avslöjande slöjan

35 Hovrätten för västra Sverige anser att Göteborgs stad gjorde sig
skyldig till etnisk diskriminering när två muslimska kvinnor
avvisades från en simhall för att de hade heltäckande kläder och
huvudduk. Kvinnorna besökte simhallen med sina barn i april
2004. Göteborgs stad dömdes till att betala skadestånd på 20 000
kronor vardera till kvinnorna.

40 Att kvinnor döljer sitt hår är inte ett nytt fenomen i vårt samhälle.
För inte så länge sedan bar också nordiska kvinnor liknande huvud-
bonader, eller *dukar* som man kallade kvinnornas huvudtäckande
klädesplagg här hemma. Huvudduken var obligatorisk för gifta
45 kvinnor ur bondeståndet och bland arbetare förr och var vanlig så
sent som fram till början av 1900-talet. Dessa dukar knöts under
hakan, låg på axlarna, täckte halsen och hängde en bit ner över
ryggen. Adelsdamer bar däremot i stället någon slags spetspotta
eller bara en spetsduk, som inte täckte allt hår, mitt uppe på
50 huvudet. Så sent som på 1960-talet såg man äldre kvinnor bära
huvudduk ute på landsbygden.

Trots att vi kan dra paralleller till vår egen kultur väcker den
beslöjade kvinnan starka känslor hos många. En lärare uttrycker
sig på en debattspalt så här: ”Jag är personligen emot burkha efter-
55 som den döljer ansiktet på bäraren för människorna runtom. Man
kan kanske uppfatta denna klädsel som hotfull. Som lärare skulle
jag bli tokig om jag hade en klass där hälften av eleverna satt med
burkhor som dolde ögonen, för som lärare och föreläsare avläser
man ju mycket i ansiktena på eleverna. Man ser om de förstår
60 eller inte, om de hänger med i resonemangen helt enkelt.”

I dagens Sverige är det inte speciellt svårt att leva som muslim,
65 men samtidigt märks det att många fördomar lever kvar. Sara och
Majna är två unga universitetsutbildade kvinnor som ibland har
oroat sig över hur det ska gå för dem i arbetslivet. Vissa muslimer
som de känner har haft problem att få jobb. En gång på en arbets-
70 intervju fick Sara en känsla av att arbetsgivaren reagerade på hennes
slöja. – När vi pratade i telefon verkade allt okej, men när de såg
mig var det som om de blev lite skeptiska, säger hon.

Majna har däremot haft en positiv upplevelse. För ungefär ett
75 år sedan satte hon på sig slöjan för första gången. Samma dag
gick hon på en anställningsintervju. – Kvinnan som intervjuade
mig tittade på mig och sade: ”Ni är så tuffa, ni tjejer med sjal. Ni

sticker verkligen ut i samhället, det är häftigt!” Innan dess hade jag varit lite orolig, men det gick jättebra, jag fick jobbet.

75 – Jag valde själv att bära slöja, berättar Majna, för mig var det ett frivilligt val. Även om det självklart också händer att vissa kvinnor tvingas, så har i alla fall jag intrycket att de allra flesta tar beslutet på egen hand, precis som det ska vara i islam, säger hon. Det tog lång tid för Majna att fatta beslutet att bära slöja. Hon hade redan varit gift med sin man i några år, och hade fått det
80 första av sina två barn när hon slutligen bestämde sig.

Det var när Majna vann en pilgrimsfärd till Mecka i en tävling, som hon kände att det var dags. Hon berättade för sina föräldrar att hon kände att pilgrimsresan var rätt tillfälle för henne att ta på sig slöjan. – Halvåret före resan blev en jobbig tid. Mamma var
85 orolig för att jag skulle få problem på olika sätt, med att få ett jobb till exempel. Men så småningom accepterade hon och pappa mitt val, och de förstod att det var viktigt för mig.

Majna är gift med en ung man vars släkt kommer från samma område som hennes i Turkiet. Hur hittar man en kille som muslimsk
90 tjej? Hon och hennes man träffades genom att gemensamma kompisar rekommenderade dem för varandra – hennes föräldrar lade sig inte i. Efter första mötet beslöt de att ses igen. De skrev också till varandra på internet och pratade i telefon. Varje gång de sågs hade de med sig en tredje person som vittne för att allt skulle
95 gå korrekt till. – När vi hade setts några gånger och pratat om sådant som vi båda var intresserade av började vi känna en gemenskap, säger Majna. Det var viktigt för Majna att hitta någon som också var troende. Hon ville till exempel inte att hennes pojkvän skulle dricka och springa på krogen.

100 Majna och Sara anser att deras liv är motsatsen till hur muslimska kvinnors situation brukar porträtteras. De är båda trötta på att höra hur muslimska kvinnor beskrivs som offer. – Om fler vågade träffa muslimska kvinnor så skulle de inse att vi varken är förtryckta eller offer. Det är så många som pratar *om* den muslimska kvinnan men väldigt få som talat *med* henne, menar de. Det största
105 problemet är att muslimer inte ses som ”riktiga” svenskar, säger Majna och Sara. Trots att båda två är födda i Sverige känner de sig inte helt accepterade i det svenska samhället.

Källor: www.vaksalaskolan.uppsala.se; www.alba.nu;
www.socialistiskapartiet.se; www.dn.se
(5.12.2007)

1.1c Datorvanor

110 En tragisk historia har de senaste dagarna rullats upp i de svenska medierna: en femtonårig pojke i Dalsland har blivit omhändertagen av socialnämnden på grund av sitt datorspelsberoende. Föräldrarna har känt sig så maktlösa inför pojkens spelande att de till sist ansåg att tvångsvård var det enda möjliga alternativet.

115 Det verkar faktiskt som att pojken i fråga var i stort behov av hjälp. Men det märkvärdiga är att pojken själv och hans föräldrar inte har blivit tillfrågade i rapporteringen om fallet. I stället har specialister från olika organisationer som behandlar spelberoende fått uttala sig. Och budskapet är klart negativt: spelberoendet ökar hela tiden, föräldrarna vet inte vad de ska ta sig till. Men är det
120 utbredda spelandet verkligen ett så stort problem?

Visst stämmer det att många föräldrar är oroliga. Men enligt forskningen har spelandet oftast positiva effekter. De som spelar övar upp sin reaktionsförmåga, blir bättre på problemlösning och
125 rumsligt tänkande. Självklart är det ett problem om tonåringar sitter stilla och spelar femton timmar om dagen. Men en förutsättning för att spelen ska utvecklas som kulturform är att det finns duktiga användare. Och det enda sättet att bli riktigt bra på något är att få öva. I det perspektivet är det inte självklart att tre–fyra timmars spelande är för lång tid. En tonåring som tränar simning fyra timmar
130 om dagen betraktas som målmedveten, men den som spelar onlinespel uppfattas som lat och ointresserad av omvärlden.

När jag var i nio–tioårsåldern var dator- och tevespelsvärlden fortfarande utvecklad. I stället gjorde jag som miljontals andra barn före mig – jag berusade mig på böcker. Jag läste på spårvagnar
135 och bussar, jag låg vaken till sent på nätterna och vände blad under täcket. Mina vanor ledde ofta till att jag inte brydde mig om ”den vanliga tillvaron”, och jag blev definitivt sur och irriterad när mina föräldrar ville ha mig att göra mer triviala saker som att städa eller träffa kompisar. Om jag hade valt att behålla mina vanor in i vuxen
140 ålder skulle jag möjligen bli betraktad som konstig, en litterär nörd – men ingen skulle anklaga mig för att vara beroende. Att syssla med läsning är ju etablerat och uppskattat.

Datorspel, däremot, befinner sig fortfarande långt ner i den kulturella hierarkin. Även om synsättet långsamt är på väg att
145 förändras är det fortfarande många som ser datorspel som lättviktig underhållning som ökar den allmänna dumheten. Spelens låga status – i kombination med okunskap – gör många föräldrar

150 oroliga. Just därför är det viktigt att larmrapporterna balanseras
med information om spelandets positiva effekter. Om man fortsätter
att spela förflyttas ansvaret från spelarna och deras närstående till
dem som utvecklar och tillverkar spel. I själva verket kan föräldrar
göra en hel del för att lära barnen att hantera spelet på ett bra
sätt. Det gäller att följa med vad barnen gör och lära sig hur spelen
fungerar. Spelen kommer inte att försvinna: därför är det lika bra
155 för föräldrarna att haka på trenden redan i dag.

Källa: Karin Revas i *Dagens Nyheter* 2006

1.1d Minnesböcker

Från 1800-talets början ända in på 1980-talet var det populärt för
flickor att ha böcker där väninnor, släktingar och lärarinnor skulle
skriva små hälsningar, ofta på vers, eller citat ur lämpliga dikter.

160 När nästan alla skolflickor hade en minnesbok gick det rutin i
skrivandet. Det blev en massproduktion av verser, eller snarare
massreproduktion. En lärarinna kunde hitta en trave minnesböcker
på sin kateder när hon kom till lektionen. Hon skulle hitta på en
personlig hälsning till varje flicka, och hon visste att de skulle
165 jämföra sina böcker med varandra senare. Det var mycket värre
än att bli ombedd att skriva någonting spirituellt i gästboken in-
nan man går hem. – Många av hälsningarna är skrivna på ett
ålderdomligt språk, eftersom man återanvände texter ur sin mam-
mas och mormors gamla böcker, säger Blanka Henriksson, som
har disputerat i ämnet.

170 – Verserna skulle vara konventionella. Stackars den bror som
skrev något skämtsamt i boken som hade blivit liggande framme
obevakad. Eller den pappa som hade skrivit en faktatext om en
svan. Flickorna skämdes också över sina släktingar som skrev
religiösa dikter i minnesboken, och dessutom med stavfel, berättar
175 Blanka Henriksson.

Man skulle ha hälsningar från så många vänner som möjligt.
Den här tävlingen var skoningslös, och minnesböckerna blev ett
slags diskriminering av flickor vars böcker var sämre. Alla fick
inte skriva i böckerna. – Det förekom maktspel i minnesboks-
180 traditionen, säger Blanka Henriksson. Ett oskyldigt och gulligt
fenomen kunde vara fullt av information utöver det som man ser
på ytan, glansbildsaktiga verser om att minnas varandra.

185 Minnesböckerna byggde upp en idealbild av den kvinna som flickan med minnesboken skulle bli. Och flickan själv bejakade sitt öde. Hon samlade aktivt på de moraliserande uppmaningarna från sin mamma, sin lärarinna och sina äldre kvinnliga släktingar. De moraliserande uppmaningarna kretsade främst kring familjen, vars pålitliga och självupppoffrande härskarinna flickan skulle bli. Gud och fosterlandet uppskattades högt. Idealkvinnan skulle vara 190 behaglig, ha ett jämnt och glatt humör, vara frisk och stark. Minnesbokstraditionen har en seg struktur. Det är märkligt hur osynlig världen utanför hemmet är i den. Kvinnorna fick rösträtt, världskrig kom och gick, men de lämnade inga spår.

195 En familj förutsatte förstås en man. Men han syns nästan inte alls i minnesböckerna. När han nämns över huvud taget är han färglös och anonym, en lustig liten gubbe. Sällan får man en realistisk uppfattning om äktenskapet. – Mannen är en leksaksfigur, säger Blanka Henriksson. Men manligheten är en norm i samhället, så det har kanske inte behövts någonting som har konstruerat 200 mansidealet på samma sätt som kvinnoidealet.

Driften att samla vänner och skryta med dem är universell och tidlös. Minnesböckerna är en utdöd tradition, men det betyder inte att behovet skulle ha dött. När skolfotografen har varit på besök 205 byter flickorna i klassen små klibbiga fotografier av varandra. Och mobbningstekniken är densamma: man utesluter varandra genom att vägra ta eller ge ett foto. Men den yttersta automatiseringen av vänsamlandet har givetvis skett på internet. På Myspace och Facebook finns det rent av en avdelning för vänner, och det gäller att ha den så full som möjligt. Om alla verkligen är vänner är inte 210 så noga. Huvudsaken är att de är många. Och de ska gärna vara någon särskild i samhället.

Källa: *Hufvudstadsbladet* 18.11.2007

1.1a Supermarket

1. Hur reagerar kvinnorna på smakbiten?
 - A De blir positivt överraskade
 - B De tycker den smakar exotiskt
 - C De har en försiktig inställning
2. Hur förhåller sig olika kunder till produkt demonstrationer i butiker?
 - A En del blir irriterade av avbrottet
 - B En del lockas att köpa mot sin vilja
 - C En del uppskattar en stund av social samvaro
3. Varför passar äldre kvinnor som konsulenter, enligt Larsson?
 - A Man kan lita på dem
 - B De utstrålar värme
 - C De har rätt utbildning
4. Varför kommer kraven på demonstrationerna att öka?
 - A Ny teknik ställer andra krav på konsulenterna
 - B Nya produkter lanseras under en kort tid
 - C Kunderna blir alltmer krävande
5. Hur kommer morgondagens butiker att vara organiserade?
 - A De ger nya produkter mera utrymme
 - B De arrangeras enligt kundernas önskemål
 - C De byggs upp kring vissa temaområden

1.1b Den avslöjande slöjan

6. Vad hände i Göteborg?
 - A Två muslimska kvinnor fick böter på grund av sitt utseende
 - B Personer i muslimsk klädsel vägrades simundervisning i Göteborg
 - C Staden anklagades för ojämlig behandling av sina invånare

7. Vad berättas det om huvudbonaderna i Norden på 1800-talet?
 - A Giftna kvinnor kunde fritt välja huvudbonad
 - B Kvinnor från en högre samhällsklass fick visa sitt hår under huvudbonaden
 - C Ju yngre kvinnan var, dess mindre fick hon visa av sitt hår

8. Vad är orsaken till lärarens negativa attityd till slöjan?
 - A Hon har sett att mobbning förekommer
 - B Hon oroar sig för anonyma bråkmakare i klassen
 - C Hon anser att slöjan hindrar ordlös kommunikation

9. Hur bemöter en del svenska arbetsgivare beslöjade tjejer, enligt Majna?
 - A De försöker dölja sin motvilja att anställa dem
 - B De anställer dem i jobb där man inte behöver umgås med folk
 - C De respekterar muslimska kvinnor för att de vågar visa sin riktiga identitet

10. Hur fick Majna sin slöja?
 - A Hennes man köpte den åt henne på bröllopsdagen
 - B Hon ville ha den inför ett besök i den heliga staden
 - C Hon bad sina föräldrar att skaffa den på en utlandsresa

11. Hur träffade Majna sin blivande man?
 - A Via släktingar
 - B På nätet
 - C I kamratkretsen

12. Vad konstaterar Majna och Sara?
- A Folk fördömer muslimska kvinnors liv utan att känna till det
 - B Muslimska kvinnor har det trots allt ganska bra
 - C Det är svårt för muslimska kvinnor att umgås med svenska män

1.1c Datorvanor

13. Vilken nyhet presenteras i inledningen?
- A Pojken har berättat om händelsen i medierna
 - B Pojken har blivit sjuk på grund av datorspelande
 - C Pojken har tagits från föräldrarna mot sin vilja
14. Vad anser textförfattaren vara konstigt?
- A Att myndigheterna har berättat om fallet för tidningarna
 - B Att familjen själv inte har fått uttala sig
 - C Att olika organisationer inte har hjälpt familjen
15. Vad har datorspelen för inverkan, enligt forskningen?
- A Långvarigt spelande leder till beroende
 - B Spelarna tränar upp olika slags nya kunskaper
 - C De som spelar saknar sociala kontakter
16. Hur beskriver textförfattaren sin barndom?
- A Hennes föräldrar var oroliga för hennes hälsa
 - B Hon tillbringade sin fritid i en fantasivärld
 - C Hon beskylldes för att vara läsberoende
17. Vad berättas det om datorspelen i framtiden?
- A Spelen kommer att bli mer pedagogiska
 - B Föräldrarna ska sätta sig in i datorspelens värld
 - C De som utvecklar spelen blir tvungna att följa nya regler

1.1d Minnesböcker

18. Vad berättas det om svårigheten att skriva i en minnesbok?
- A Man visste inte vad man skulle skriva i boken
 - B Man ställde tidsenliga krav på språket och stilen
 - C Man fick räkna med att verserna granskades kritiskt efteråt
19. Vad förväntades det av den som skrev i en minnesbok?
- A Man skulle hålla sig till en viss norm
 - B Man skulle svära evig vänskap och trohet
 - C Man skulle iakttä god ton och inte såra någon
20. Vad var karakteristiskt för minnesböckerna?
- A De hade klara budskap
 - B De användes som mobbning
 - C De handlade om ung kärlek
21. Varför var minnesboken viktig för den unga flickan?
- A Hon fick via den praktiska råd av sina föräldrar
 - B Hon fick svar på många av sina livsfrågor
 - C Hon fick en modell för sitt vuxna liv
22. Vilken bild av kvinnan förmedlar minnesböckerna?
- A De ger en realistisk bild av kvinnans ställning
 - B De avspeglar utvecklingen i samhället
 - C De betonar den plikttrogna kvinnan i familjen
23. Hur beskrivs mannen i minnesböckerna?
- A Han är en lite löjlig, intetsägande person
 - B Han framstår som den ideala maken
 - C Han står för tryggheten i familjen
24. Varför berättas det om fotografier i texten?
- A De används i dag i stället för glansbilder och bokmärken
 - B De har numera ersatt verserna i minnesböckerna
 - C De behövs till exempel på de egna hemsidorna
25. Vilken blir slutsatsen i texten?
- A Vi borde återuppliva traditionen med minnesböckerna
 - B I fråga om vänner gäller kvantitet och status
 - C Man har i dag färre vänner än förr

- 1.2** *Lue seuraavat tekstit ja vastaa niiden pohjalta lyhyesti suomeksi kysymyksiin a–e. Kirjoita vastauksesi selvällä käsialalla kielikokeen vastauslomakkeen A-puolelle.*

Annonser

Ljussättningen är kanske det mest kritiska momentet i din heminredning. Innan du köper en ny armatur, be att få låna hem den på prov. I butiken är det ofta svårt att avgöra hur den kommer att fungera i din hemmiljö. Det är viktigt att du får ljus där du behöver det. Fundera på vad ett byte till lågenergilampor skulle göra för din elräkning.

Källa: *Allt i hemmet* 7/2007

- a)** Mitä neuvoja ilmoituksessa annetaan?

Välkommen till Tyskland! Upptäck det svenska i städernas historia från 30-åriga kriget. Upplev den fantastiska naturen vid den Romantiska Vägen, en av de berömda turistrutterna i Tyskland. Vill du veta mera om spår av Sverige i vårt södra grannland? Beställ den nya Svenskminnenbroschyren gratis hos Tyska Turistbyrån.

Källa: *Allt i hemmet* 7/2007

- b)** Mistä syistä pitäisi matkustaa Saksaan?

Ridån har gått upp för Göteborgs Operans långkörare *Figaros bröllop*, Wolfgang Amadeus Mozarts komiska opera i fyra akter. Här bjuds en förkortad version på ett lättfattligt språk som ska locka in också den som inte är van vid opera i operans värld. Operan spelas 19 gånger under hela vårsäsongen.

Källa: *Ljuva livet* 6/2007

- c)** Mille kohderyhmälle esitys on suunnattu, ja mitkä asiat tekevät sen sopivaksi kohderyhmälle?

Ett av sommarens största nöjen är de lockande loppisfynden. De behöver varken vara dyrbara eller unika. Man söker framför allt efter en känsla från förr, då saker tillverkades för hand. Njut av stämningen, för det är rena folknöjet att vandra omkring bland alla saker. Kanske du får syn på mormors spetsduk eller fasters broderier?

Källa: *Sköna hem* 8/2007

d) Mitä huvia ja hyötyä on kirpputoreilla käymisestä?

Hos oss hittar du Sveriges största sortiment trädgårdsväxter. Våra kunniga trädgårdsmästare har lång erfarenhet och ger dig råd du kan lita på. I trädgårdsbutiken finner du sommarens blommor och lökar, men även ett stort urval av krukor som förskönar din trädgård och balkong.

Källa: *Elle Interiör* 4/2007

e) Mitä tuotteita ilmoituksessa myydään ja mihin tarkoitukseen?

2 ORD OCH STRUKTURER

- 2.1** *Läs texterna nedan och välj på varje punkt (26–45) det alternativ som bäst passar in i sammanhanget. Markera dina svar med blyertspenna på den optiska svarsblanketten.*

Får man säga till andras barn?

- Mina barn och andras ungar, brukar man ju säga. Men ska vi 26 oss också om andras ungar? Jag menar, när och hur ska vi reagera när vi ser för oss främmande barn 27 något fel? Det här kom jag att tänka på häromdagen då jag kom till dagis 28 hämta min son. På gården stod en femåring och höll fast en cykel som en annan pojke satt på. ”29 cykeln nu får du inte komma på mitt kalas!” hotade han, gång på gång, 30 den andra pojken började darra på underläppen. Min första tanke var att jag ingenting hade med saken att göra. Dessutom hade jag bråttom hem.
- 31 jag försvann från gården med min son såg jag hur samma femåring kastade en lång käpp i buskarna så bladen rök. Jag tänkte: ”Jaja, det är i
26. A tänka
B bry
C intressera
27. A göra
B gör
C gjort
28. A och
B att
C för att
29. A Jag får inte
B Inte får jag
C Får jag inte
30. A tills
B till
C tillsvidare
31. A För
B Ibland
C Innan

alla fall bättre att han slår på buskarna
__32__ på något av de andra dagis-
barnen.” Men riktigt nöjd med mig själv
var jag inte. Borde jag __33__ vänt om
och talat med dagisfröken om det
__34__? Eller är det över huvud taget
min uppgift att be dagisfröknar tala med
andras barn, eller att gå ännu längre och
be dem tala med barnens föräldrar? Kan
jag lita på att de gör det utan att jag
uttryckligen ber om det? Vad skulle ni
ha gjort i mitt __35__?

Hillevi

Källa: *Allas* 2007

Unga vill ha Henkan kvar

Man kan säga att Henriksdalsberget
utgör en egen stadsdel i södra Stock-
holm. De massiva höghusen bildar en
ring uppe på berget. __36__ ringen
ligger ett lågt, gult trähus, Henkan, som
än så __37__ fungerar som fritidsgård
för unga. Det är en av de __38__
kvartersgårdar som finns kvar i Stor-
stockholm. Trenden går dock __39__
färre och större anonyma ungdoms-

32. A som
B än
C liksom

33. A ha
B har
C haft

34. A skedd
B skett
C skedda

35. A rum
B plats
C ställe

36. A Mellan
B I mitten
C Mitt i

37. A långt
B länge
C längre

38. A få
B litet
C enda

39. A mot
B åt
C för

- centra där ungdomarna 40 vara sina egna entreprenörer, d.v.s. de ska 41 hela verksamheten själva. Samtidigt riskerar man att överge just 42 som behöver mest stöd av vuxna, befaras det. I Henriksdal finns ju färsk minnen av övergivna ungdomar på glid. I början av 2000-talet hade Henkan nämligen fått rätt dåligt rykte på grund av ungdomsgång och 43 brottslighet. Enligt en färsk rapport har brottsligheten dock 44 under de tre senaste åren, till stor del 45 ungdomsgården med fast anställda fritidsledare och psykologer.
40. A förväntar
B förväntas
C förväntat
41. A betala till
B ansvara för
C besluta på
42. A en ungdom
B ungdomen
C de ungdomar
43. A utbredd
B uttänkt
C utbredd
44. A halverad
B halverat
C halverats
45. A låt vara
B tack vare
C kan hända

Källa: *Situation Stockholm 2007*

2.2 Olet risteilyllä ja vietät päivän Tukholmassa. Mitä sanot **ruotsiksi** seuraavissa tilanteissa? Älä käännä sanatarkasti ruotsiksi kohtia 1–5, vaan ilmaise asiasisältö luontevalla ja kohteliaalla ruotsin kielellä. Kirjoita vastauksesi **selvällä käsialalla** kielikokeen vastauslomakkeen **B-puolelle**.

Metroasemalla.

1. Kysy kohteliaasti, mikä linja vie keskustaan ja paljonko lippu maksaa.

Kenkäosastolla löydät hyvännäköiset kengät, mutta hyllyssä ei ole sinun kokoasi.

2. Kysy myyjältä, löytyisikö sinulle sopivaa kokoa.

Turisti-infossa olet kiinnostunut sightseeing-risteilystä Tukholman saaristossa.

3. Tiedustele, mistä laiva lähtee ja kuinka kauan risteily kestää.

Musiikkiliikkeessä haluaisit jotain uutta ruotsalaista musiikkia.

4. Pyydä myyjää suosittelemaan jotain omaan musiikkimakuusi sopivaa.

Ravintolassa löydät ruokalistalta hyvältä kuulostavan liharuuan.

5. Tiedustele tarjoilijalta, onko kastikkeessa maitoa ja kuinka iso annos on.

3 SKRIFTLIG FRAMSTÄLLNING

*Skriv uppgifterna 3.1 och 3.2. Båda uppgifterna ska bli en text på svenska med det antal ord som anges inom parentes. Följ instruktionerna för uppgifterna och ange till slut antalet ord i båda texterna. Skriv texterna under varandra på konceptpapper. Skriv **med tydlig handstil**.*

3.1

Ostit Tukholman-matkalla itsellesi kahvinkeittimen. Kotona huomasi, ettei se toimi. Lähetä Ählensin tavaratalolle kohtelias sähköpostiviesti, jossa toteat tilanteen ja ehdotat mielestäsi sopivaa korvausta.

(Kirjoitustehtävän pituus: 50–70 sanaa.)

(Tehtävän pisteitys: 33–0 pistettä.)

3.2

Suomenruotsalaisten nuorten chattipalstalla keskustellaan siitä, että monet tavalliset ihmiset haluavat nykyisin julkisuutta. Esimerkiksi reality-ohjelmiin, kuten Big Brotheriin, on valtava määrä hakijoita, joista vain harvat pääsevät televisioon ja saavat siten julkisuutta. Miksi julkisuus kiinnostaa niin monia? Haluaisitko itse julkisuutta? Kirjoita oma kannanottosi keskusteluun.

(Kirjoitustehtävän pituus: 100–130 sanaa.)

(Tehtävän pisteitys: 66–0 pistettä.)

KOKEEN PISTEITYS / POÄNGSÄTTNINGEN AV PROVET

Tehtävä	Osioiden määrä	Pisteitys	Painokerroin*	Enint.	Arvostelulomakkeen sarake
Uppgift	Antal deluppgifter	Poängsättning	Koefficient*	Max.	Kolumn på bedömningsblanketten
1.1a–d	25 x	1/0 p.	x 2	50 p.	1
1.2	5 x	2–0 p.	x 3	30 p.	2
2.1	20 x	1/0 p.	x 1	20 p.	3
2.2	5 x	2–0 p.	x 1	10 p.	4
3.1				33 p.	7
3.2				66 p.	8
				Yht./Tot.	209 p.

*Painotus tapahtuu lautakunnassa.

Viktningen görs av nämnden.